

KWALITEITSKAART "DIDACTISCH HANDELEN"

Doelgroep	Directies, interne begeleiders, leerkrachten
Verantwoordelijke	Directie
Ingangsdatum	
Evaluatiedatum	

Inleiding

Binnen het kwaliteitsgebied "onderwijsproces" is didactisch handelen als een van de kernstandaarden aangemerkt door de inspectie (naast zicht op ontwikkeling, veiligheid en leerresultaten). Van deze 4 kernstandaarden hebben wij een kwaliteitskaart opgesteld.

Doel

Het didactisch handelen van de leerkrachten stelt de leerlingen in staat om maximaal te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit inspectie

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken. De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

Succescriteria

- Het onderwijs is afgestemd op het ontwikkelproces van de leerlingen (onderwijsbehoeften en leerontwikkeling) door o.a. differentiatie in instructie;
- Er is sprake van een leerklimaat dat het leren mogelijk maakt;
- De leerkracht heeft hoge verwachtingen van de leerlingen;
- Er worden kwalitatief hoogwaardige lessen gegeven met een concreet doel, effectieve en efficiënte instructie, activerende werkvormen en constante controle van begrip. Ook wordt er in de lessen geëvalueerd op product en/of proces.

Aanpak

Er wordt op school gewerkt volgens het lesmodel van "Expliciete directe instructie" (EDI) waarin bovenstaande succescriteria een rol krijgen. Dit is een proces dat een aantal jaren nodig heeft om voldoende geïmplementeerd en geborgd te zijn in de organisatie.

Kwaliteitskaart “Didactisch handelen”

Om dit proces op gang te brengen en te houden, worden de volgende activiteiten en instrumenten ingezet:

- A) Teamtrainingen EDI in het lesmodel;
- B) Studiemomenten op onderdelen (bv. Effectieve en efficiënte instructie, doelen stellen en feedback, differentiatie binnen EDI, enz.);
- C) Het lezen van een van de aanwezige boeken over EDI en EDI 2.0;
- D) (Tussen)evaluatiemomenten waarin met elkaar het lesmodel verder wordt afgestemd en geperfectioneerd;
- E) Lesbezoeken en feedbackgesprekken door directie, MT, coördinatoren en instructional leaders;
- F) Opleiden van instructional leaders met als doel deze bekwaam te maken voor het ondersteunen, begeleiden en coachen van leerkrachten in het geven van kwalitatief hoogwaardige lessen;
- G) Collegiale consultaties;
- H) Gezamenlijke afspraken m.b.t. klassenmanagement in de hele school (stilte-teken, stoplicht, timer, gebruik vraagblokjes, vingers opsteken, enz.);
- I) Kijkwijzer EDI die tevens gebruikt kan worden als onderlegger voor het lesplan;
- J) Portfoliobladen waarin de leerkracht als eigenaar van zijn/haar leerproces de ontwikkeling op effectief lesgeven volgt;
- K) Inwerkprogramma voor nieuwe leerkrachten;
- L) Gezamenlijk lessen voorbereiden;
- M) Rondsturen van relevante literatuur en artikelen.

Er wordt vooraf een meerjarenplan opgesteld waarin deze aspecten een rol krijgen. Per jaar wordt er gekeken welke van de onderdelen relevant zijn om in dat jaar in te zetten. Er wordt gestart met rekenen, waarna er per half jaar wordt uitgebreid met een volgens hoofdvak (taal, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen). Leerkrachten die voldoende bekwaam zijn en eerder willen overgaan op het toepassen van EDI in andere vakgebieden, kunnen dat toepassen wanneer ze dat willen.

Gezamenlijke uitgangspunten

Er wordt in ieder geval door de hele school heen gewerkt met:

- Beurtenstokjes (ijsstokje met de namen van de leerlingen om betrokkenheid bij de les te vergroten);
- Stilte-teken (door de hele school gebruiken we de vinger voor de mond en de arm omhoog dat door de kinderen wordt overgenomen om alle kinderen zonder stemverheffing snel stil te krijgen);
- Stoplicht (waarin we de kleuren rood = individueel werken zonder vragen stellen, oranje = in 2-tallen of alleen werken met de mogelijkheid om elkaar te bevragen en groen = interactie in de les waarbij de leerkracht bevraagd kan worden);
- Timer (bijvoorbeeld bij zelfstandig (ver)werken zodat de leerlingen weten hoelang ze nog voor de taak hebben);
- Vraagblokjes (bij het zelfstandig (ver)werken kunnen de leerlingen aangeven of ze beschikbaar zijn voor vragen (groen), niet beschikbaar zijn (rood) of zelf een vraag hebben voor de leerkracht (vraagteken) tijdens de loopronde.

Kwaliteitskaart "Didactisch handelen"

Meerjaren invoeringsplan

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Teamtraining EDI	X		X	
Studiemomenten per onderdeel	X	X	X	X
(Tussen)evaluatiemomenten	X	X	X	X
Lesbezoeken met feedback	X	X	X	X
Opleiden instructional leaders	X		X	
Collegiale consultatie		X	X	X
Klassenmanagement	X		X	
Portfoliobladen eigen ontwikkeling	X	X		
Inwerkprogramma nieuwe leerkrachten	X	X	X	X
Gezamenlijk lessen voorbereiden		X	X	X